

Drukster-uitgever

M. Maatschappij HET LICHT

bestuurder

DE VISCH, Ledeborg-Gent

REDACTIE

ADMINISTRATIE

HOOGPOORT, 29, GENT

VOORUIT

Orgaan der Belgische Werkliedenpartij. — Verschijnende alle dagen.

ABONNEMENTS RIJS
BELGIE

Drie maanden fr. 1.25
Zes maanden fr. 2.50
Een jaar fr. 4.75
Men abonneert zich op alle postbureaus

DEN VREEMDE

Drie maanden (dagelijks
verzonden) fr. 6.75

Bekendmakingen

VERORDENING

betreffende den handel in kunstmeststoffen

1. — Voor de bemesting mogen alleen gemengd worden: Superphosphaat, gezonde fosfaat (dicalciumphosphaat), ammoniakzout, salpeterzuurzout en potaschzouten (kalizouten).

2. — Andere kunstmeststoffen mogen noch onder elkander noch met de onder 1 genoemde stoffen worden gemengd. Ook is de bijmenging van andere stoffen verboden.

Deze kunstmeststoffen mogen alleenlijk met aangifte van de grondstof (beenen, bloed, leder, enz.) waaruit zij bereid zijn, te koop gesteld en verkocht worden.

3. — Bij alle kunstmeststoffen moet de hoeveelheid stikstof, phosphorzuur en potasch op de zakken, rekeningen en vrachtbrieven worden vermeld. Bij het verzenden in zakken of in andere verpakking moeten deze met een lood van den fabrikant worden gesloten. De verkoper is verplicht voor den koper een rekening op te maken.

Wat betreft het opgegeven gehalte is voor den inhoud stikstof een speling veroorloofd van 0.25 % en voor den inhoud phosphorzuur en potasch voor ieder een van 0.50 %.

4. — Overtredingen dezer verordening worden met ten hoogste 10.000 (tien duizend) Mark geldboete of met ten hoogste één jaar gevangenis gestraft. Beide straffen kunnen ook tegelijk toegepast worden. De betreffende goederen worden aangehouden.

Beveegd zijn de Duitse militaire bevelen en de militaire rechtbanken.

5. — De Belgische wet van 21 December 1896 over het vervalschen van meststoffen en voedermiddelen voor het vee blijft van kracht, voor zover er geen tegenstrijdige voorschriften in deze verordening bepaald zijn.

Gent, den 22 December 1915.

Der Etappeninspekteur,
von UNGER,
Generalleutnant

VERORDENING

betreffende kaarten van het Balkagebied

Het verordeningsofficeel N. 89 van 26 November 1915 wordt opgeheven.

Voor de kaarten van het Balkagebied gelden voortaan alleenlijk de bepalingen der verordening N. 68 van 26-10-15.

Gent, den 22 December 1915.

Der Etappeninspekteur,
von UNGER,
Generalleutnant

VERORDENING

betreffende de verandering der verordening aangaande de aanmelding van gevallen huisdieren, gedateerd van den 26 VIII 05. V. Bl. N. 42, bladz. 55.

§ 1. — In plaats van de inrichting voor krengebeuhting te Thourout (Torhout) is er eene dergelijke inrichting te Heurne bij Oudenaarde in werking gezet.

Bij deze inrichting zijn tevens alle krenge van groote huisdieren (paarden, ezels, muilezels, muilieren, runderen, kalveren en zwijnen met uitzondering van biggen).

§ 2. — Gaat een der genoemde dieren dood of moet het wegens besmettelijke ziekte gedood worden, zoo moet hiervan aanstonds den bevoegden BURGEMEESTER kennis gegeven worden, die op zijn beurt dadelijk de naast bijgelegen militaire post ervan in kennis stelt. Deze brengt het telegrafisch of telefonisch ter kennis van de bevoegde Etappenkommandantuur.

§ 3. — Verplicht tot aangifte aan den burgermeester zijn in de eerste plaats de veehouders, dan ook de veeartsen en de vleeschkeuders. Zijn er dieren gestorven aan kwade droes of mildontsteking, of zijn zij gedood uit hoofde van verdacht aan besmettelijke ziekte, zoo moet dit bij de aangifte worden aangeduid. Bij het afhalen van zulke krenge moet er een getuigschrift van den bevoegden belgischen veearts worden aan toegevoegd. Verder moeten zij niet samen met andere krenge worden vervoerd. De wagens dienen na elk vervoer nauwkeurig te worden gereinigd.

§ 4. — Alle krenge moeten met huiden worden afgeleverd. Voor deze is door de bevoegde Kommandanturen aan de eigenaars de door bevel van 't Armee-Oberkommando 4, in date 30-8-15 IV a N. 958 bepaalde vergoeding door middel van rekwisitebons te betalen. In geval de dieren aan kwade droes of mildontsteking gestorven zijn, wordt deze vergoeding niet betaald, omdat deze krenge niet mogen geleverd worden.

§ 5. — Voor alle plaatsen in den omtrek der Etappenkommandanturen Eekloo en Beernem vervoert de te Beernem gestationeerde wagen de krenge naar Heurne, voor de plaatsen in den omtrek der Etappenkommandanturen Sint-Niklaas en Lokeren de wagen van Sint-Niklaas. Om die reden moeten de rekwisitebons daarvoor

den ingediend. In de andere Kommandanturdistrieten geschiedt het afhalen door de te hunne voorhanden zijnde wagens.

§ 6. — Krenge van kleine huisdieren (schape, geiten enz.) kunnen ook worden afgeleverd. Maar eene vergoeding wordt er niet voor gegeven.

§ 7. — Overtredingen van deze bepalingen worden met ten hoogste 1000 Mark geldboete of met ten hoogste 6 weken hechtenis gestraft.

§ 8. — De verordening in date 26-8-15, (N. 42 van 't V. Bl.) wordt door deze buiten voege gesteld.

Gent, den 27 December 1915.

Der Etappeninspekteur,
von UNGER,
Generalleutnant

BEKENDMAKING

betreffende het houden van veemarkten

Aangezien de mond- en klauwzeer te LOKEREN uitgestorven is, mogen de veemarkten aldaar weder plaats vinden.

Eenzoo worden de bijzondere afsluitingsmaatregelen voor de gemeente SINAÏ in 't district van bovengenoemde Kommandantuur weer opgeheven.

Gent, den 27 December 1915.

Der Etappeninspekteur,
von UNGER,
Generalleutnant

Bekendmaking

DE DAGEN DER MELDING

voor de weerplichtigen Belgische onderdanen van 17 tot het 35e volle levensjaar

3 Januari, L.	A en B, N° 1-600.
4 » M.	
5 » B, N° 601-1600.	
6 » N, O, P.	
10 » C.	
11 » Q en R.	
12 » D, N° 1-1000.	
13 » S.	
15 » B, N° 1001-3000.	
17 » T en U.	
18 » E, N° 3001-3000.	
19 » V, N° 1-1000.	
20 » B, N° 3001-4900.	
22 » V, N° 1001-2000.	
24 » D, N° 4001-5000.	
25 » Y, N° 2001-3000.	
26 » E, F, G.	
27 » V, N° 3001-4000.	
29 » H, I, J, K.	
31 » V, N° 4001-5000 en W, X, Y, Z.	

De meldingsuren zijn: 's voormiddags, van 8 tot 12 uren; 's namiddags, van 2 tot 6 uren.

Gent, den 31 December 1915.

De Etappen-Kommandant,
von WICK.

Nota's over den ouden strijder die is heengegaan...

Die goeie, oude Vaillant!

In het oosten van het rumoerige, onstuimige, wereldsche Parijs, in een straatje dat uitgaat op de avenue de Saint-Mandé, daar leefde hij, te midden van zijn paperassen en boeken.

Waar men dacht een onstuimige revolutionnaire te ontmoeten, vond men een gemoedelijke grijsaard, met vriendelijke, naieve oogen achter groote brilglazen.

Vaillant was een geleerde, maar het was geen spreker die zijn publiek in vervoering kon brengen. Daarvoor was hij te eentonig, te plechtstatig, te schuchter.

Van hem heeft men gezegd dat zijne aangeboren schuchterheid hem nooit verlaten heeft. Daarbij was hij nog een naieve, goedge kerkel. Hij kende de menschen niet, al had hij ook zulke woelige dagen beleefd en zooveel gereisd.

Hij leefde tamelijk afgezonderd, en droomde zijn revolutionnaire droom, vertrouwend in de menschelijke rede, vol toegeving en goedheid jegens de wriemelende en elkander bekampende menschen.

Hij was de man van overtuiging, de verpersoonlijkte rechtschapenheid, immer hoog houdende zijn revolutionnaire ideaal.

Die zelfde revolutionnaire had de poëzie en ook de goddelijke muziek hartstochtelijk lief.

Zijn lievelingschrijver was George Sand, die buitengewone vrouw die een machtig groot schrijver was. En als Vaillant in de intimiteit sprak, baarde hij aan allen die hem slechts kenden van op het spreekgestoelte, waar hij de eenigszins stotterende redenaar was, de grootste verwondering. Vaillant was dan, hetgeen de franschen noemen: «un brillant causeur». Hij was zeer belezen, en als hij zijne herinneringen op raketten en de anekdotes vertelde, op zijn gewone gemoedelijke wijze, hing iedereen hem aan de lippen...

Vaillant werd geboren te Vierzon, in het département du Cher. Hij was echter nauwelijks twee jaar oud, toen zijne familie zich te Parijs vestigde.

Hier groeide hij op, deed zijne eerste studiën, verwierf hij zijn diploma van ingenieur in de «Ecole centrale des Arts et Manufactures».

Hij zette zijne studies voort in de Sorbonne, in de Ecole de Médecine en in het Laboratoire d'histoire naturelle. Plotseling, op zes-en-twintig jarigen ouderdom, vertrok hij naar Duitsland, studeerde te Heidelberg, Weenen en Cuneburg.

Zijne reizen en studies zette hij voort tot den oorlog van '70 hem terug naar Parijs riep.

Reeds had hij kennis genomen van de socialistische leerstellingen en was hij een aanhanger geworden der marxistische wereldbeschouwing.

Te Genève, waar Johan-Philip Becker hem zijn lidkaart afleverde, had hij zich aangesloten bij de Internationale, en niet te Heidelberg, zooals «Vooruit» verkeerdelijk meldde en zooals het ook staat in «Larousse».

Na zijn terugkeer te Parijs, was zijn droom in Frankrijk de socialistische partij te organiseren, waarvan hij den vooruitgang en de macht had kunnen nagaan in Duitsland.

Heel zijn leven heeft hij gewijd aan deze taak.

Aan ieder is het bekend welk werkzaam deel Vaillant nam aan de Parijsche Commune waarvan hij lid was, hoe hij bij de strijders was, die hun leven offerden voor hun ideaal, hoe hij den 27 Mei, 's avonds, toen hij zich naar de mairie van het XIe arrondissement wilde begeven, ingesloten werd, gelukkig kon ontsnappen en eindelijk Engeland bereiken.

In 1880, na de kwijtschelding, keerde hij terug uit dit land, waar hij Marx had leren kennen, en wijdde zich aanstonds aan het organiseren der partij.

Zijn groote vriend Blanqui, door Bordeaux als volksvertegenwoordiger uitgezonden, stierf op 1 Januari 1881, na eene publieke vergadering.

Toen stichtte Vaillant met eenige vrienden het Comité révolutionnaire central, waaruit later sprong Le parti socialiste français, eene der groote fracties van vóór de eenheid in Frankrijk.

Van die partij, die heel wat te beteecken had, was Vaillant de ziel en de voornaamste persoonlijkheid.

Aan zijne zijde stonden o.a. Dejeante, Graussier, Cheradame, Paule Mink, Argviades en den te vroeg afgestorven Albert Tange, waarvan de jonge wachters van over een twaalf jaar zich nog wel zullen herinneren.

Het waren discipelen van Blanqui welke het «Comité révolutionnaire» gesticht hadden, dezes principen waren er dan ook overheerschend.

Vaillant heeft eens op de volgende wijze de gedragslijn zijner fractie gekarakteriseerd, gedragslijn die gevolgd werd gedurende vele jaren: «Wij vragen aan het proletariaat zijne vakbonden te reorganiseren, voor eene zuivere economische actie en terzelfdertijd vragen wij aan de socialistische partij zich te organiseren buiten alle economische organisatie, voor eene zuivere politieke actie.»

Vaillant was dus voor eene scheiding der politieke- en der vakactie, voor wat zijn land betreft ten minste, gezien de daar heerschende toestanden die hij zoo klaar en duidelijk uiteenzet heeft op het kongres van Stuttgart, in 1907.

Want Vaillant was een vurige apostel van de werkerseenheden. Dit heeft zijne latere werking, toen het er op aankwam de eenheid der fransche socialistische verwezenlijken, ten volle bewezen.

Zijne actie als gemeenteraadslid voor Parijs en in het fransche parlement, zijne houding in de internationale beweging, zijn voor iedereen die deze laatste jaren eenigszins gevolgd heeft, overbekend. Vaillant was eene der meest «hervorragende» figuren uit den generelen staf der Internationale. Wij zullen ons dus niet verdiepen in beschouwingen over deze actie, die, zoals ik zegde, al te bekend zijn en ook niet over Vaillant's houding tegen het militarisme en zijn strijden voor den wereldvrede.

Ieder kent de stellingen die hij verdedigde op het kongres van Stuttgart, waar hij zulk helder betoog hield over de verhouding van de werkersbeweging tegenover de oorlogsmachten; waarin hij, om zoo te zeggen, de principen synthetiseerde die hem heel zijn leven tot richtsnoer dienden.

In het licht van deze houding zullen we, als de huidige nachtmerrie voorbij zal zijn, beter de houding kunnen beoordeelen die hij aangenomen heeft tijdens de wereldschokkende gebeurtenissen waarvan hij het einde niet heeft kunnen zien.

Vaillant, die heel zijn leven gewijd heeft aan de zwoegende menscheid, die bourgeoisie en man van de wetenschap, die aan al de gemakken des levens vaarwel zegde om een veelbewogen bestaan te leiden, meer dan eens zijne huid en zijne vrijheid op 't spel zette, zal ieder arbeider steeds diep bewogen herdenken.

Antwerpen. Jan de Kloppe.

Nieuwjaarswensch 1916!

't Is dood nu 't jaar vijftiene
Ja, dood en 't is geen spijt,
Want 't gaf ons niets te zien,
Niets dan wat naklikheid!

Daar komt nu kreupel bachten
De numro zestien!
Wat mogen wij verwachten,
Verwachten van den dien'!

'k Weet er niets van, menschen,
en dat is juist den knoop
dat ik U niets kan wenschen
dan Moed en heel veel Hoop!

'k Wensch dat de Vrede kwame
Met numro zestien,
en daarmee uit en «Amen»
«het zij zoo» ja, misschien!!

8.

De aardappelnood in een nieuw licht

Een Brusselsch blad van Donderdag brengt een uitgebreid artikel over deze nijpende kwestie, waaruit wij de volgende belangrijke opmerkingen ontnemen. De «aardappelstakings» (zooals ze het daar karakteristiek noemen) is geen verschijnsel in enkele arrondissementen of provincien, ze gaat heel België door en het blad komt daardoor tot de conclusie dat er eene soort van samenzwering moet bestaan tusschen boeren en speculanten om hardnekkig vol te houden tot dat de maximumprijs naar hun zin verhoogd zijn.

De boeren hebben in hunne niets ontziende schraapzucht reeds sinds het voorjaar er van gedroomd dat hunne patatten buitengewone prijzen zouden opleveren en in dat geloof zijn ze door speculanten versterkt. Wij mogen gerust er bijvoegen dat vele onzer vrienden op den buiten ons reeds in het najaar verzekerden dat de boeren van 20 tot 25 frank per zak rekenden te krijgen.

Zit dat eenmaal in den koppigen boeren-schadel dan laten zij liever hunne aardappelen rotten en de steeelingen verkopen dan onder den gehoopten prijs te verkoopen.

Zeker moet men de militaire rekwisities in aanmerking nemen, maar die zijn nu afgeloopen en naar de berekening van buitenmensen zeiven, o. a. van dorpssecretarissen, zijn er miljoenen kilo's overgebleven.

Van de dorpsburgemeesters, meestal zelve grondbezitters, moet men generlei hulp verwachten en, zegt het Brusselsch blad, hoewel de boeren zeer godsdienstig zijn en hun geloof hen zegt dat steeds het oog van God op hen gericht is, schijnen ze te veronderstellen dat onze lieve Heer ook niet weten kan hoeveel aardappelen ze in hunne verborgene putten hebben of dat het een God welgevallig werk is de goddelooze stedeelingen uit te hongeren.

Het ongeluk van het Vaderland, zegt het artikel verder, niet door eene buitengewone occasie om hunne schandelijke hebzucht bot te vieren. Reeds in 't vorig jaar heeft men in het land van Aalst duizende kilo's aardappelen laten verrotten. Het doet herinneren aan de in de fransche geschiedenis zoo beruchte «pacte de famine» onder Lodewijk XI en XVI. een graanopplantbond.

welke de Revolutie van 89 vernietigde.

Verder maakt het blad deze opmerkingen: De boeren zeggen: de oogst is ons eigendom, wij hebben het recht zo te laten verrotten of te verkoopen, naar wij willen. Maar als de arbeiders, die toch ook het recht hebben hun arbeid te verkoopen of niet, eene werkelijke algemeene werkstaking zouden tot stand brengen, dan zou regering en burgerij roepen dat het geheele economische bestand der natie gevaar liep, de rechtshouders zouden de wet op de «coalition» te pas brengen en de «schuldigen» veroordeelen (we hebben er reeds merkmalen een voorproef van gehad. Red.)

«Welnu, zegt het blad, «de boeren maken zich ook schuldig aan «coalition», ook zij hebben invloedrijke en machtige leiders die hen raad geven, anders is het niet mogelijk eene zoo volmaakte overeenkomst te begrijpen.»

Ten slotte vraagt het blad eene scherpe, nauwkeurige enquête door de sterke hand der overheid en zich niet van de baan te laten leiden door praaties van «vrijheid van handel» enz. De burgerlijke macht heeft de plicht en het recht het volk voor uitscheidingen dezer vrijheid te behoeden, in België evenzoo als in de andere landen, waar men zeer streng tegen speculanten en verslagers der levensmiddelen te werk gaat.

Wat ons betreft, wij zijn niet genoegzaam gedocumenteerd (wat zelfs de overheid nog niet is gelukt) om de redeneering van het bovenstaande artikel waar of soms overdreven te vinden.

Uitzonderingen komen er zeker voor, bewijze de aanvoer van aardappelen aan eenige kooplieden te dezer stede en de aankopen door de stad gedaan. Maar als wij logiek redeneeren komen wij tot volgende conclusie: De aardappeltoestand in België overvloedig geest, vooral in de beide Vlaanderen. Overal is het land bebouwd geweest, behalve aan den IJzer, waartegen voortaan dat vele beetenbouwende boeren door de duitse overheid gedwongen zijn geweest een deel van het beetenland met aardappelen en graan te beplanten. Zeker zijn de rekwisities door de militaire bezetting groot geweest, maar het vorig jaar werd ook gerekwisitioneerd.

De bevolking van België is door de bezetting niet zoo zeer vergroot, als men rekent dat honderdduizende Belgen het land uit zijn (vluchtelingen, krijgsgevangenen, geïnterneerden en dienende troepen).

De bevolking is in de laatste maanden zeer spaarzaam met de aardappelen moeten zijn, zoodat er nog niet zooveel als andere jaren van den oogst gebruikt is. Summa summarum: logiek gereedheid: er MOETEN nog zeer veel aardappelen op den buiten zijn.

Wij zijllen nu zien wat de stad Gent kan doen. De maatregelen tegen de overvragers en speculanteurjes zijn goed genomen als nu — de hoeveelheid maar groot genoeg zal zijn die zij in kan kopen, om aan de arbeiders, wiens eenigste voedsel nevens het (smal gerationeerde) brood, aardappelen zijn, hunne noodige hoeveelheid te verschaffen.

Wordt dat door tegenstand van den buiten verhinderd, dan geven wij het Brusselsch blad gelijk. Dan moet er door de bevoegde overheid eene strenge, nauwkeurige onderzoeking gehouden worden en daartoe eene goed ondersteunde aanvraag aan den Opperbevelhebber gedaan worden om de belgische verordening van 4 Augustus 1914, welke aan de gemeentebesturen de volle bevoegdheid gaf, noodzakelijke levensmiddelen met dwang te rekwisitioneeren en welke eerst den 9 December 1914 opgeheven is, weder in voege te stellen, ten minste voor de aardappelen.

Op ons, die voor de werkende klasse strijden, rust de plicht alle mogelijke middelen te baat te nemen en aan te raden, die strekken kunnen om de arme werkersbevolking van een door schandelijk speculatie en koppigheid opgedrongen HONGER te vrijwaren.

De rijke menschen zullen wel voor zich zelven zorgen. M.

Rond den Oorlog

De strijd in Servië

Schmidlohn schrijft in de «Norddeutsche Allgemeine Zeitung»: Tusschen Tawnik en Ladjevac. Reeds in het wijde dal van de Morava. Van de 12 wagens, waarmede onze automobielcolonne hedenmorgend vertrok, is, zijn er nog slechts vijf over. Die zijn tot nog toe ten minste met de snelheid van trekkers tegen de kleibergen opgezouid. Nu ligt de klei zoo hoog voor de wielen, nu is het gevolg daarvan de weg zoo volgepropt met soldaten, pakdieren, wagens, karren, veldkassas, dat onze wagens tot slakken worden. Tot slakken, die met wild gerast werken. Dan staan zij stil, maar nog steeds zwevend als zaagmachines.

Vaant den wagen schuift men het achterste gedeelte van paarden een beetje uit elkaar om plaats te krijgen voor een aanloop.

De wielen snijden echter meterdiepe voren in de klei, waaruit zij niet meer los kunnen komen. Het stuurwiel wordt den chauffeur uit de hand getrokken alsof er een duivel in zat, de deuren van de wagens gaan niet meer open, omdat van buiten de mod-

der er tegen aandrukt. De voeten van den chauffeur, die niet door deuren beschut worden, worden door dikke brij overstroemd. Onze colonne heeft bevel zoo mogelijk Kraljevo te bereiken. Als een Duitsch bevel «zoo mogelijk» zegt, dan is het zoo onmogelijk, dat geen duivel eraan helpen kan.

Heer vaak heb ik, als ik bij officieren in een bureau zat, door de telefoon het bericht gehoord: de colonne zit vast. Dan had ik een duidelijke voorstelling van menschen die ergens ver weg onder den blooten hemel staan in een poel van modder, schreeuwen en aan de wielen trekken zonder verder te komen. Ik heb wel eens een dwaze ergernis in mij bespeurd. Waarom komen die menschen niet verder? Ze weten toch dat zij verder moeten. De troepen hebben honger, de ammunitie moet vooruit, de kanonnen moeten vooruit.

Nu zit ik zelf voor den eersten keer vast en alles om ons en achter ons met ons mee. Niet voor tien minuten of voor een half uur, voor veertien dagen misschien. En in dezen Servischen oorlog komt alles op snelheid aan. Wat anders moet is, hier vlugheid. De vluchtenden vijand afnemen zooveel als mogelijk is, hem geen tijd geven om te slapen, te zitten, te eten, te drinken. De natuurkrachten die de Servier ter hulp komen, het leem der aarde, de koude der lucht, zelfs de sneeuw van den hemel te doorstaan, dat is een verbitterde strijd tegen demonen.

In dit voorwaarts snellen van voeten en wielen, die een volk onder zich verpletteren, heb ik de macht van deze verbittering in mijn bloed gevoeld op het oogenblik, waarop de colonne bleef steken. Als schepen op be-

vroren golven, zoo staan de wagens op de leembanken in de leembanken dwars door elkander geworpen, wiel aan wiel, paard aan paard, man aan man, waar geen rat meer een uitweg vindt; terwijl de brug voor ons loog is als een brug in een ver land, dat niet van oorlog weet, terwijl achter ons de wegen met menschen, paarden, karren zijn volgepropt, kilometerver, urenver, dagenver.

En daarbij is alles zoo kalm, dat men zou kunnen meenen, dat dit vastzitten tot het plan van al deze menschen behoort en dat zij alleen voldaan zijn hun doel zoo goed te hebben bereikt. Geen officier, die bevelen geeft, geen geschreeuw, geen gehel (wat in de kiel ook niet mogelijk zou zijn). Iedere ruiter zit op zijn paard, iedere kettersier op zijn bok te wachten. Men deelt brood rond, steekt een pijp op. Veel soldaten klauteren tegen de hellingen en zitten daar op hun ransel half weggezonden in de modder te praten, te kijken of slapen in.

Honderden van hen dragen planken, balken, knuppels aan uit de schuren en stallen van de huizen. Tot aan de knieën door de bagger wadend gaan zij gebukt onder den last. Als er geen stuk hout meer in het dorp te krijgen is, slaan zij de planken uit der schuttingen. Spoedig staan de huizen van het dorp als ontcleed. Het dorp heeft een heel ander uiterlijk gekregen.

Niemand maakt haast. Doed men dat, dan zou men spoedig uitgeput zijn. Nu dragen de mannen drie, vier uur lang panken aan. Ten slotte moeten zij een kwartier lang waden om bij de laatste huizen te komen, 30 meter weg zijn al beled, 20 ontbreken nog...

Onze artillerie joeg een torpedoboot, welke Ari Burnu wilde naderen, op de vlucht. Bij eddli Bahr in den nacht van 29 December en op 29 December zeer levendige bommengeschieden op den rechter en den linkervleugel. Tegen den middag beschoten gedurende eenigen tijd twee vijandelijke schepen onze stelling aan het centrum, nadat een harer vliegtuigen het geleid had. De vijand deed aldus drie mijnen ontploffen, waaronder een, die bij ons geene schade aanrichtte, maar wel bij den vijand zelf. De twee andere mijnen vernielden een deel loopgraaf van tien meters breedte; deze puinhoop bleef in de handen van onze vijanden.

Op 23 December heropende ten westen van Yenichehr het vastgeankerde Fransche pantserschip «Suffren» 't vuur op een batterij aan de Anatolische kust, van de Zee-enge. Onze batterij schoot terug en trof door twee granaten den Franschen pantser, die van vlammen en rook omhuld zich terug trok.

Op 28 December, in den nacht van 29 December en op 29 December beschoten onze batterijen in de zeegeent onophoudend de omgeving van Seddli Bahr, de inscheppingsplaats van elke Burnu, alsook het vijandelijke leger en loodsen.

Op 29 December wierp een onzer water-vliegtuigen bommen op het vijandelijke leger van Seddli Bahr, wat een brand voor gevolg had.

Op de overige fronten geene verandering. De teling van den Ari Burnu en Anaforta gemaakt uit is nog niet afgelopen.

Van Benthem Jutting, dat er nog drie sloepen waren en hij besloot daarom in de koerslijn terug te stroomen om mogelijk ook de andere sloepen op te pikken. Daar het mistig werd, was er niets te ontdekken, waarop de kapitein besloot de «Boeton» te doen stoppen en daglicht af te wachten, waarbij scherpe uitkijk werd gehouden.

Bij het aanbreeken van den dag werd aan de kin een sloep ontdekt, de «Boeton» stoomde daarheen en pikte ten 3 uur des morgens de tweede sloep, «an de «Umet» op, bevattende derden officier, hoofdmechanicus, tweede-mechanicus, klerk en 23 Lascaren. Daarna werd nog twee uren in de koerslijn teruggestoomd, doch er was niets meer te ontdekken, waarop ten 10 u. 35 voormiddag van 4 December de reis vervolgd werd, terwijl nog scherpe uitkijk werd gehouden. Het vermissen van nog twee sloepen werd door de «Boeton» aan het passerende Zweedsche stoomschip «Nippon» medegedeeld.

Het ss. «Boeton» zette naar Malta koers en ontschepte de schipbreukelingen den 5en December ten 9 u. 10 voormiddag op een onderzoekingsvaartuig buiten Marsa Sirocco (zuidkust Malta) waarna de reis werd vervolgd.

Te Londen vernam de gezagvoerder ten kantore der B. I. S. N. C., dat de opvarenden van de nog vermiste sloepen te Algiers en te Port-Said waren aangebracht, en dat slechts één Lascaren bij de ramp het leven heeft verloren.

grootte strijd over dienstplicht, zoo goed als besloten.

Asquith's mededeeling, dat dienstplicht noodzakelijk is, kwam niet onverwacht of wordt over het algemeen goed ontvangen. Het verzet tegen dienstplicht was in het kabinet zeer gering en, in strijd met over dreeven berichten, geloofde men, dat ministers, die er eerst tegen waren, niet zullen aftreden.

Volgens de «Times» is het kabinet gisteren, tot een beslissing gekomen en zal het wetsontwerp tot invoering van dienstplicht aanstands bij het Parlement worden ingediend.

Men zegt, dat de speed, waarmee een besluit is genomen, het gevolg is van de krachtige pleidooi van Lloyd George, gesteund door eenige unionisten. Om verschillende redenen zal er eenige verandering in het kabinet worden aangebracht, maar het blijft waar, dat het denkbeeld van dienstplicht op buitengewoon gering verzet stuitte.

LONDEN, 1 Januari. (Part.) De bladen hebben verslagen over den gehouden kabinetraad van hunne parlementaire medewerkers. Zij melden, dat de meerderheid besloot heeft onmiddellijk dwangmaatregelen voor te stellen. De eerste-minister zelf schijnt dit verlangd te hebben en afkeerig geweest te zijn van verdere pogingen tot vrijwillige dienstneming in den tusschentijd, waarin de groepen van ongeschuolden volgens het plan van Lord Derby worden opgeroepen.

De «Daily Chronicle» spreekt het bericht van de «Daily Mail» tegen, dat Lloyd George bij voorbaat met ontslag gedreigd had.

De «Daily News» schijnt dit echter aan te nemen en maakt er bittere omerkingen over.

De vraag is nu, of het besluit aftreden van ministers ten gevolge zal hebben? De medewerkers van de bladen zijn het erover eens dat Runciman en Mc Kenna ministers zijn, die lichting haten en tegen het besluit van zisteren gekant zijn. Wellicht zullen zij aftreden en met hen eenige andere liberale ministers. Henderson's positie hangt af van het besluit dat zijn partij (de arbeiderspartij) neemt.

De «Daily News» en de «Daily Chronicle» betreuen het besluit, dat zij als haastig beschouwen. Men had, meenen zij, nog eenige weken kunnen gebruiken om de ongeschuolden mannen verder aan te manen en, ter wille van de nationale eenheid, zou het de moeite waard geweest zijn zo lang te wachten.

Het lijkt natuurlijk geen twijfel, dat het parlement het in te dienen wetsontwerp op den dienstplicht zal aannemen.

Het aantal ministers dat ontslag neemt, zal vermoedelijk niet groot genoeg en niet van voldoende betekenis zijn, om een algemeene verkiezing noodig te maken.

LONDEN, 1 Januari (Reuter, part.) De «Westminster Gazette» zegt, dat het aantal ongeschuolden mannen, die zich niet aangemeld hebben, veel groter is dan verwacht was en dat er onder hen zeer weinigen zijn, die naar de meening van de regering voor de nijverheid onmisbaar zijn. Misschien zullen een of twee ministers aftreden, liever dan hun toestemming aan dienstplicht te verleenen, maar het is waarschijnlijker dat Asquith al zijn collega's zal overtuigen van de noodzakelijkheid van den stap. De oppositie in het Lagerhuis zal zich niet uitspreken tot de tweehonderd liberalen en die aanzienlijke groep van de arbeiderspartij, die in sommige huizen als tegenstanders van dwangmaatregelen worden afgeschilderd.

Gewagende van de houding van Lloyd George, zegt de «Westminster Gazette» dat de vervulling van Asquith's belofte aan de gehuwde mannen, dat zij niet opgeroepen zullen worden, voor de ongeschuolden hun plicht hebben gedaan, nooit in twijfel is getrokken. De eenige vraag was, of men de ongeschuolden nog volgens het stelsel van Derby een kans zou geven, maar Lloyd George was sterk tegen verdere vertraging gekant. Zijn geloof in de noodzakelijkheid van onverwijde maatregelen heeft grootelijk tot het besluit van het kabinet bijgedragen, dat zonder aarzeling door de meerderheid van de ministers ondersteund wordt.

De regering heeft drie vraagstukken die met de beslissing samenhangen, grondig onderzocht. De kwesties van munitie, van den uitvoerhandel en de financiën zijn niet voorgekomen. Gezegd kan worden, dat Lloyd George voor zijn fabrieken geen geschoolde arbeiders meer verlangt, indien hij de vakverenigingen kan overreden het te werk stellen van ongeschuolden arbeiders uit te breiden. Lloyd George wenst nog 150.000 vrouwen als arbeidskrachten.

Het besluit van het kabinet zal zoo spoedig mogelijk uitgevoerd worden, want er zijn vele rekruten noodig.

LONDEN, 1 Januari (Reuter, part.) De «Westminster Gazette» zegt, dat het aantal ongeschuolden mannen, die zich niet aangemeld hebben, veel groter is dan verwacht was en dat er onder hen zeer weinigen zijn, die naar de meening van de regering voor de nijverheid onmisbaar zijn. Misschien zullen een of twee ministers aftreden, liever dan hun toestemming aan dienstplicht te verleenen, maar het is waarschijnlijker dat Asquith al zijn collega's zal overtuigen van de noodzakelijkheid van den stap. De oppositie in het Lagerhuis zal zich niet uitspreken tot de tweehonderd liberalen en die aanzienlijke groep van de arbeiderspartij, die in sommige huizen als tegenstanders van dwangmaatregelen worden afgeschilderd.

Gewagende van de houding van Lloyd George, zegt de «Westminster Gazette» dat de vervulling van Asquith's belofte aan de gehuwde mannen, dat zij niet opgeroepen zullen worden, voor de ongeschuolden hun plicht hebben gedaan, nooit in twijfel is getrokken. De eenige vraag was, of men de ongeschuolden nog volgens het stelsel van Derby een kans zou geven, maar Lloyd George was sterk tegen verdere vertraging gekant. Zijn geloof in de noodzakelijkheid van onverwijde maatregelen heeft grootelijk tot het besluit van het kabinet bijgedragen, dat zonder aarzeling door de meerderheid van de ministers ondersteund wordt.

De regering heeft drie vraagstukken die met de beslissing samenhangen, grondig onderzocht. De kwesties van munitie, van den uitvoerhandel en de financiën zijn niet voorgekomen. Gezegd kan worden, dat Lloyd George voor zijn fabrieken geen geschoolde arbeiders meer verlangt, indien hij de vakverenigingen kan overreden het te werk stellen van ongeschuolden arbeiders uit te breiden. Lloyd George wenst nog 150.000 vrouwen als arbeidskrachten.

Het besluit van het kabinet zal zoo spoedig mogelijk uitgevoerd worden, want er zijn vele rekruten noodig.

LONDEN, 1 Januari (Reuter, part.) De «Westminster Gazette» zegt in een beschouwing over het besluit der regering om dienstplicht in te voeren: wij achten het een zaak om trots op te zijn, dat wij drie kwart van ons groot leger, verreweg het grootste leger van vrijwilligers dat ooit bestaan heeft, zonder dwang op de been hebben gebracht.

Het is goed dat wij onze toevlucht tot dwang geen minuut vroeger nemen dan noodzakelijk is, maar geen voorstander van het vrijwillige stelsel als normaal stelsel voor dit land, kan zijn oogen hebben gesloten voor het feit, dat een oorlog, die om dwang ons te meten met de door dienstplicht gevormde legers van de grootste militaire staten, ons zou kunnen noodtaken hun wijze van doen na te volgen.

De uitbreiding van den oorlog tot den Balkan en de noodzakelijkheid om ons eigen rijk in het oosten en het naburige oosten te verdedigen, zonder onze strijdkrachten op het westelijke front te verzwakken, heeft een nieuw hoofdstuk geopend en het vormen van nieuwe strijdkrachten noodig gemaakt.

LONDEN, 1 Januari (Reuter, part.) De «Westminster Gazette» zegt in een beschouwing over het besluit der regering om dienstplicht in te voeren: wij achten het een zaak om trots op te zijn, dat wij drie kwart van ons groot leger, verreweg het grootste leger van vrijwilligers dat ooit bestaan heeft, zonder dwang op de been hebben gebracht.

Het is goed dat wij onze toevlucht tot dwang geen minuut vroeger nemen dan noodzakelijk is, maar geen voorstander van het vrijwillige stelsel als normaal stelsel voor dit land, kan zijn oogen hebben gesloten voor het feit, dat een oorlog, die om dwang ons te meten met de door dienstplicht gevormde legers van de grootste militaire staten, ons zou kunnen noodtaken hun wijze van doen na te volgen.

De uitbreiding van den oorlog tot den Balkan en de noodzakelijkheid om ons eigen rijk in het oosten en het naburige oosten te verdedigen, zonder onze strijdkrachten op het westelijke front te verzwakken, heeft een nieuw hoofdstuk geopend en het vormen van nieuwe strijdkrachten noodig gemaakt.

LONDEN, 1 Januari (Reuter, part.) De «Westminster Gazette» zegt in een beschouwing over het besluit der regering om dienstplicht in te voeren: wij achten het een zaak om trots op te zijn, dat wij drie kwart van ons groot leger, verreweg het grootste leger van vrijwilligers dat ooit bestaan heeft, zonder dwang op de been hebben gebracht.

Het is goed dat wij onze toevlucht tot dwang geen minuut vroeger nemen dan noodzakelijk is, maar geen voorstander van het vrijwillige stelsel als normaal stelsel voor dit land, kan zijn oogen hebben gesloten voor het feit, dat een oorlog, die om dwang ons te meten met de door dienstplicht gevormde legers van de grootste militaire staten, ons zou kunnen noodtaken hun wijze van doen na te volgen.

De uitbreiding van den oorlog tot den Balkan en de noodzakelijkheid om ons eigen rijk in het oosten en het naburige oosten te verdedigen, zonder onze strijdkrachten op het westelijke front te verzwakken, heeft een nieuw hoofdstuk geopend en het vormen van nieuwe strijdkrachten noodig gemaakt.

Europeesche Oorlog

In West-Vlaanderen en in Noorden van Frankrijk

Officieele telegrammen:

Uit Duitse bron

Groot Hoofdkwartier, 31 December 1915.

Westelijk oorlogsterrein:

Na succesvolle ontploffing werd den Engelsen ten Noorden van Hulluch een vooruitgeschoven loopgraft ontnomen. Twee machiegeweren en eenige gevangenen vielen in onze handen.

Een vijandelijke vliegtuigeraanval op Oostende richtte in de stad schade aan gebouwen aan, vooral aan het klooster van het Heilig Hert. 10 Belgische inwoners zijn verwond, eenige gedood. Er werd geene militaire schade berokkend.

Oostelijk oorlogsterrein:

Geene gebeurtenissen van bijzondere betekenis.

Opperste legerbestuur.

Uit Fransche bron

PARIS, 1-1-16: Eerste bericht: In Artès deed onze artillerie een munitiedepot ten Z. W. van Beaumont, tusschen Acre en Oise, in de lucht vliegen.

De werkzaamheid onzer loopgravenkanonnen welke de vijandelijke werken goed bombardeerden, vernielden een munitiedepot in den sektor van Beaumvais tusschen Oise en Aisne.

Onze batterijen vernielden de dekking voor machiegeweren in de nabijheid van Bally ten N. van Soissons. Het vuur onzer artillerie, welk door vliegtuigen geleid werd, bracht een duitse batterij in de Vogesen tot zwijgen en beschadigde ze.

Het kanonvuur was in den dag bijzonder zeer heftig in de sektoren van Hartmans-werkpomp, bij Metzlar en Linge. Een onzer houwers deed vijf achtereenvolgende ontploffingen ontstaan in 't gehucht ten N.W. van Mulbach in 't Fechtal.

In 't gebied van Rehelfelsen werd een duitse aanval met handgranaten afgewezen.

Tweede bericht: Ten W. van Peronne poogde de vijand zich eenige onzer stellingen voor Dompierre te bemasteren. Hij werd glad teruggeslagen.

In Champagne in 't gebied der Navarin-hoeve verhinderde het vuur onzer artillerie den vijand aan zijne door ons vernielde loopgrachten verder te werken. Van elders niets te melden.

Uit Engelsche bron

LONDEN, 1-1-16: Veldmaarschalk Sir Douglas Haig meldt: Onze vliegtuigen leverden heden twaalf luchtgevechten met vijandelijke vliegtuigen. Een onzer vliegtuigen bekampte vier vijandelijke vliegtuigen. Een onzer vliegtuigen stortte neder. Gisteren bombardeerden 16 onzer vliegtuigen Comigne. Tien onzer vliegtuigen vielen Herilly aan.

Al de vliegtuigen kwamen goed terug. Heden nacht beschoot de vijand heftig onze loopgraven. Eenige Duitschers konden in onze eerste grachten komen, maar zij werden er later weder uit verdreven.

De oorlog tusschen Italië en Oostenrijk-Kongarije

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 31 December. — In Zuid-Groot werden twee Alpini-bataljons, die onze stelling zuidoostelijk van Torbole tusschen aanvielen afgewezen. Aan het Karin-gebergte nam vijandelijke zware artillerie

de plaats Wolffbach, zuid-oostelijk van Malborgeh, onder vuur. Aan het Kustlandsch front duren de artillerie- en mijnerpersgevechten stelligwijze voort.

Uit Italiaansche bron

ROME, 1 Januari 1916 (Officieel): Het optreden van onze troepen-detachementen, die den vijand noodzaakten zijn stellingen te onthullen, verschaften aan onze artillerie goede mikpunten.

Langs het geheele front wordt het aanleggen van versterkingswerken voortgezet, hetgeen de vijand dikwerf trachtte tegen te gaan door geschutvuur en vooral door het werpen van groote stikgasbommen en tranenverwekkende bommen.

In het Judicarietal hebben wij vijandelijke troepen en bevoorradingskolonnen bij het dorp Por door artillerievuur verjaagd.

In het Etsch-dal zijn wij opgeschoten.

De vijandelijke artillerie is bedrijvig in het Suganadal.

Wij blijven onze stellingen op de hoogten ten westen van Gorz en op het Karstplateau versterken, ondanks de pogingen van den vijand om ons dat te beletten.

Aan de Russisch-Poolse-Galicische grens

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 31 Dec. — Het voorland van ons Strypafront was tusschen Buczac en Wisniowczyk ook gisteren de schouwplaats van herhaalde met sterke krachten gevoerde Russische aanvallen. Nogmaals braken, ovenals de vorige dagen, de vijandelijke stormkolonnen onder het vuur der koelbloedige dappere troepen van 't leger van Pflanzar-Balbin af. Aan de beneden Strypa en aan het Bessarabisch front verminderde de bedrijvigheid van den door de laatste gevechten erg uitgeputten vijand voorlopig. De verliezen de de Russen in de verloopende dagen op de oost-galicische gevechtsterreinen geleden hebben, overtreffen overal de gewone maat. Zoo lagen gister aan de Strypa voor het kompaniegebied 161 en voor een ander 325 lijen van Russen.

Aan de Strypa, Ikwa en Patilowka geene bijzondere gebeurtenissen. Aan het Karminbekken en aan den Styr werden nogmaals meerdere Russische aanvallen afgewezen.

Uit Russische bron

PETROGRAD, 1 Januari 1916: (St. P. T. A.) Officieele mededeeling van den generelen staf: In de trek van Riga en het Babilmeer hebben de Duitschers getracht onze loopgraven te naderen, maar zij werden door ons vuur teruggeworpen. Echter nestelden zich een gedeelte der Duitschers bij de prikkeldraadversperingen, vanwaar zij door een tegenaanval naar hun loopgraven teruggedreven werden.

Aan het overige front tot aan het Pripiet-gebied het gewone geweer- en artillerievuur.

Aan het front ten Zuiden van de Pripiet en in Galicië duren de botsingen voort. Op sommige plaatsen krijgen zij een zeer verwoed karakter.

De oorlog op den Balkan

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 31 December. — Niets nieuws.

De strijd om de Dardanellen

Uit Turksche bron

W. T. B. — KONSTANTINOPEL, 30 December 1915: De Senoessis hebben bij het gevecht van Matruh 124 Engelschen gevangen genomen.

Aan het Dardanellenfront wierpen op 29 December een pantserschip en een torpedoboot enige granaten op Anaforta en trokken zich terug.

OP ZEE

Nederlandsch stoomschip op een mijn geloopt

De Ymuiden stoomtrawler «Eriny 88» is gisteren morgen bij het vissen in de Noordzee op een mine geloopt. Drie man werden gedood, drie andere zwaar gewond. De acht overlevenden werden gisteren namiddag door een anderen Ymuiden stoomtrawler te Ymuiden aan land gebracht.

De Kaap-reute

LONDEN, 1 Januari 1916: In verband met het verlies der «Asaka» Maroon heeft de stoomvaart maatschappij «Nippon Yusen Kabusjiki Kaisha» besloten haar stoomschepen om de Kaap te laten varen in plaats van door het Suez Kanaal.

In den grond geboord

LONDEN, 1 Januari 1916. (Reuter.) Lloyds meldt, dat het Engelsche stoomschip «Morning» in den grond is geboord. De kapitein en de tweede stuurman zijn gered. (De «Morning» was een houten bark met stoomvermogen, groot 444 ton, en behoorde aan R. Kinnas te Dundee.)

Schadevergoeding

Duitschland heeft, nadat de Deutsche en Noorsche experts tot overeenstemming waren gekomen, voor het in den grond geboorde Noorsche stoomschip «Svein Jarl» 440.000 kronen en voor het zeilschip «Glünt» 80.000 kronen schadevergoeding betaald.

Vrijgelaten

De door de Engelschen in beslag genomen Zweedsche pakketpost is weer vrijgelaten. Te Göteborg zijn Maandag 191 postzakken aangekomen. De andere 339 worden in enkele dagen verwacht, zoo verneemt de «Eölnische Ztg.» uit Kopenhagen. Het doorgaan de verkeer van Engeland door Zweden naar Rusland is nog niet heropend.

Toch zijn te Göteborg reeds 639 zakken met pakketten aangekomen, die van Engeland naar Rusland bestemd zijn.

Ontploffing

LONDEN, 1-1-16: De Engelsche pantserskruiser «Natal» is gisteren bij Havre gezonken tengevolge eener ontploffing. Vierhonderd man der bemanning zijn gered.

(De kruiser liep op 30 September 1905 van stapel. Hij had een waterverplaatsing van 13.760 ton. De bemanning bestond uit 700 koppen. Hij was bewapend met zes 23,4 cm. vier 14 cm en vierentwintig 4,7 cm kanonnen

Aangeslagen

ROTTERDAM, 1-1-16: De Engelsche Regering heeft aan boord van den stoomer «Nieuw Amsterdam» niet enkel de post in beslag genomen maar ook al het amerikaansch spek.

LONDEN, 1-1-16: «Daily News» meldt over het in beslag nemen der post van neutrale landen:

In de postzakken der Ford Vredesexpeditie werd gummi gevonden. Wanneer oorlogslieders met de post over Zweden naar Duitschland goed, ja nog meer, met de post over Holland verzonden worden.

Schipbreukelingen gered

Kapitein C. van Benthem Jutting, van het op 25 December binnengekomen stoomschip «Boeton» der Stoomvaart Maatschappij Nederland, heeft, volgens het «Handelsblad» mededeeld, op 3 en 4 December de bemanning van een twaalf sloepen te hebben opgepikt van het Oosten Malta in den grond geschoten stoomschip «Umet».

Ten 8 u. 30 namiddag van den 26en December werd een rood schitterlicht bespeurd dat blijkbaar het ss. «Boeton» ocriep. Van de «Boeton» werd met de Morselamp geantwoord, doch geen antwoord daarop ontvingen.

Ten 10 u. 10 en 10 u. 30 werd wederom een rood licht gezien en wij dit laatste gefluit en hulpgeroep vernamen. Onmiddellijk werd gestopt en bijgedraaid en het bleek toen, dat het licht afkomstig was van een der reddingboten van het door een onderzeeboot op 1 December in den grond geschoten Engelsche stoomschip «Umet» van de British India Steam Navigation Company. De bemanning, bestaande uit tweeden officier, derden machinist en 23 Lascaren, werd aan boord genomen en verzorgd.

Van den tweeden officier vernam kapitein

In het Buitenland

In Nederland Moelijkheden in de gevangenkampen

Naar men aan het «Centrum» mededeelt, hebben de bewakingstroepen in het kamp bij Zeist gisteren een groep Belgische geïnterneerden overvallen, die zich in het kamp schuldig maakten aan dobbelspel. Op een van hen werd zelfs 400 gulden gevonden, meereendeels door dobbelen gewonnen.

Ook in de Belgische cantine zijn eenige ongeregeldeheden voorgevallen. De dienstdoende sergeant werd met ledige bierflesjes geworpen, waarop deze een schot in de lucht loste. De hierop afkomende veldwachters hebben daarop met de blanke sabels met geweld de cantine ontruimd.

In Frankrijk De lichting van 1917

De Fransche Senaat heeft met algemeene stemmen het reeds door de Fransche Kamer goedgekeurde wetsontwerp betreffende de oproeping van de lichting 1917 aangenomen.

Minister Gallieni heeft bij de bespreking, die de aanneming van het wetsontwerp voorafging, gezegd — gelijk hij in de Kamer gedaan heeft — dat de inlijving van de lichting 1917 een voorzorgsmaatregel is. De lichting was slechts een deel van de hulphonnen, die er nog ter beschikking zijn. Wij zullen, vervolgde Gallieni, ze alle verwezenlijken en daartoe breken met de tot dusver gevolgde wijze van administratie en noch tegen initiatief, noch tegen verantwoordelijkheid opzien.

De minister deelde vervolgens de maatregelen mede, die er ten opzichte van de inlijving van de lichting 1917 genomen zijn en zoide toen:

«Frankrijk wilde achttien maanden geleden den vrede; thans wil het met alle kracht den oorlog en wijdt daaraan al haar hulpmiddelen. Wie het woord vrede uitspreekt wordt als een slecht burger beschouwd. Zoo zal de lichting 1917 vertrekken en de beste wenschen van de natie begeelden de jonge lieden, die wij zullen voorbereiden voor den grooten strijd. Deze zal eerst eindigen wanneer Frankrijk in overeenstemming met zijn bondgenooten zal kunnen zeggen: Ik houd op, ik heb alles verkregen wat ik wenschte, ik hervat mijn vredeswerk.»

De redevoering van minister Gallieni werd algemeen toegejuicht.

Een Fransch-Engelsche interparlementaire commissie

Wij hebben eenigen tijd geleden melding gemaakt van de stappen, door Franklin-Bouillon, het lid der Fransche Kamer, te Londen gedaan om te komen tot het instellen van een Fransch-Engelsche interparlementaire commissie.

De commissie uit de Fransche Kamer voor buitenlandse aangelegenheden heeft nu een motie aangenomen, waarin zij zegt, met levendige voldoening kennis te nemen van de ontvangst, die het Engelsche parlement bereid heeft aan de door Franklin-Bouillon overgebrachte voorstellen.

De eerste bijeenkomst van de Fransch-Engelsche interparlementaire commissie zal te Parijs plaats hebben.

In Engeland De werving

LONDEN, 1 Januari (Reuter) Eergisteren zijn er gewichtige zittingen van het kabinet geweest ter overweging van de aankomst van Lord Derby's wetsstel. Het kabinet heeft nog geen beslissing genomen, maar de unionistische «Morning Post» en de liberale «Daily Chronicle» melden, dat Asquith zijn collega's heeft medegedeeld, tot het besluit te zijn gekomen, dat ten opzichte van de ongetrouwen, die zich niet hebben aangemeld, dwang noodzakelijk wordt. Er is weinig twijfel aan of de andere ministers zullen zich bij Asquith's beslissing aansluiten.

De Algemeene Dienstplicht

LONDEN, 1 Januari. (Reuter.) De kabinetszitting van gisteren zal vermoedelijk een van de gewichtigste in de geschiedenis van Engeland te zijn. Daarmee wordt de

Op den Balkan In Griekenland Italianen ontschoept

ATHENEN, 31-12-15: Uit Valona wordt gemeld dat er aldaar 28.000 Italiaansche soldaten ontschoepten.

In de Kamer Naar huiszending

De «Vossische Zeitung» ontleent aan de «Corriere della Sera» het bericht uit Athene, dat de Grieksche Kamer waarschijnlijk reeds vóór 21 Januari zal bijeenkomen en dat de staat van beleg voor Athene zal worden afgekondigd.

Ook wordt verwacht dat de oudste lichten, totaal ongeveer 46.000 man, naar huis zullen worden gezonden.

Aan de grens

SALONIKI, 1 Januari (Reuter.): Een reiziger, die hier uit Santi Quaranta is aangekomen, meldt dat afdeelingen van het Italiaansche leger, dat zich te Walona bevindt, sommige punten van de grens van Epirus naderen.

In Turkije Toeherseliscien

De «Messagero» verneemt uit Boekarest: Tal van treinen voeren munie naar Konstantinopel. Gisteren zijn twee houtwagens van 42 c.m. langs de spoorlijn Belgrado-Sofia-Konstantinopel gevoerd met een trein die uit 25 waggons bestond. Deze houtwagens zijn bestemd voor de krijgsvrachten der Duitschers en Turken tegen Egypte. De toeherseliscien voor die operaties worden naastig voortgezet.

In Zweden Engeland en de Zweedsche post

LONDEN, 1-1-16. (Reuter.): Het ministerie van buitenlandse zaken deelt mede, dat ongeveer 4000 pond rubber, die aan een welbekenden vijandelijke verzender in Zweden geconsigneerd waren, van het stoomschip «Oskar II» zijn gehaald. De rest van de post is aan de postherijen ter onmiddellijke overbrenging overhandigd.

KOPENHAGEN, 1-1-16. (Wolff.): Naar «Politiken» uit Malmö verneemt, zijn de door de Engelschen aangehouden voor Zweden bestemde postpakketten uit Amerika van het stoomschip «Hellig Olav» gister te Malmö aangekomen. Alle postpakketten waren geopend geweest en daarop weer gesloten en met Engelse zegels voorzien. In de opgave van het Amerikaanse postbestuur over de pakketten zijn de in beslaggenomen pakketten met rubber geschrapt. De op de ss. «Oskar II» en «Frederik VIII» van Amerika voor Zweden bestemde postpakketten is nog niet aangekomen.

In Rusland Eene volkstelling

Er heeft een voorloopige volkstelling plaats gehad in Petersburg. De uitkomst was, dat de bevolking der Russische hoofdstad thans 3.300.000 tellt. Dit is 400.000 meer dan vijf jaar geleden.

Als vluchtelingen die thans te Petersburg vertoeven, worden 52.000 personen opgegeven. Dat zal echter aanzienlijk te weinig zijn. Van de 30.000 inwoners, die onderdanen waren van vijandelijke staten en die vóór den oorlog in Petersburg woonden, zijn er natuurlijk velen niet meer in de stad.

In Egypte Vervolgingsmaatregelen

Men schrijft uit Zurich: Over de voorbereidingen ter verdediging van Egypte seint de correspondent van de «Secolo» uit Kaïro, dat dagelijks buitengewone verzendingen van Australische en Nieuw-Zeelandse troepen in de haven van Alexandrië aankomen, en vandaar naar de kampementen in het binnenland gezonden worden.

In Kaïro zijn tal van groote gebouwen, onder andere het bekende Savoy-hotel, voor militaire doeleinden opgeschild. Een der laatste besluiten van generaal Maxwell regelt de onteigening van allen grond, benodigd voor den aanleg van een dubbele spoorlijn Zagazig-Ismaïla, een spoorlijn van de grootste strategische betekenis voor de verdediging van Egypte, omdat zij de verbinding vormt van den Suezkanaal-spoorweg met het overige gedeelte van Egypte. Reeds zijn vele duizenden inwoners met de voorbereidende grondwerken en verzendingen bezig.

Intusschen meldt men van de westelijke grenzen der Nijllanden, dat talrijke troepen der Senoesi optrekken langs de binnenkarakteristieke wegen, die naar het hart van Egypte voeren. Men schat hun aantal op ten minste 5000 gewapende lieden, ziet echter van Engelse zijde in deze onderneming niet veel meer dan een rooftocht zonder groote militaire betekenis. Om echter op alle gebeurtenissen voorbereid te zijn, hebben de Engelsen de punten, waar deze binnenwegen uitmonden, voldoende versterkt.

In Perzië De toestand

TEHERAN, 31 December (Reuter). De Engelsen hebben Kasjan bezet en rukken op Bahjan aan.

In Azië Opgehouden

LONDEN, 1 Januari 1918. (Reuter). Officieel: generaal Townshend meldt, dat de aanvallen en het bombardement op de Engelse stellingen sedert 25 december geheel hebben onthouden.

In China De opstand in zuid-west China

PEKING, 1 Januari (Reuter): Blijkens de berichten, ingekomen uit Kwang-toeng en Kwang-si zijn de autoriteiten in die provincies trouw gebleven aan de centrale regering.

De regering te Peking heeft een commissaris naar Joeman gestuurd om te trachten tot een vergelijk te komen.

Stormen in de Vereenigde Staten

Ook in New-York heeft het dezer dagen zwaar gestormd. In de metropool aan de Hudson is veel materiele schade aangericht. Acht personen verloren tengevolge van den storm het leven.

In België

De Vlaamsche Hoogeschool

Van bevoegde zijde ontvangen wij bevestiging van de tijding, dat het vraagstuk van het oprichten eener Vlaamsche Hoogeschool, dat naar de voorstellen in de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers, zich ontwikkeld had tot den eisch der Gentische Hoogeschool in een Vlaamsche te vervormen, thans dank zij het besluit des Heeren Generalgouverneurs eenen beslissenden stap vooruit heeft gedaan.

De Heer Generalgouverneur heeft namelijk bevolen in de begroting van 1916 de sommen optenemen, die voorderehand zullen noodig zijn, om de vorming der Gentische Hoogeschool in een Vlaamsche ter hand te nemen. Verder zullen de voor deze nieuwe inrichting van het onderwijs noodzakelijke inrichtingsmaatregelen door bevoegde mannen voorbereid en genomen worden.

Aldus gaat een der wezenlijkste wenschen der Vlaamsche beweging zijne verwetelijking te gemoet, een wensch, die hoe langer hoe meer ook door de Walen als billijk erkend is geworden. Juist voor 75 jaar, in het jaar 1840, werd het eerste voorstel voor het oprichten van hooger onderwijs in het Vlaamsche ter Kamer ingediend; in het jaar 1912/1913 het laatste, datgene nl. der volksvertegenwoordigers Franck, Cauwelaert, Huysmans.

Mogen voortaan alle belanghebbende kringen in rustig wikken en wegen meehelpen de maatregelen voorbereiden die tot oplossing leiden: de honderdjarige Alma Mater de wetenschappelijke betekenis en innerlijke degelijkheid te bewaren, die haaren roem uitmaken, ze echter meteen ook, en wel in hoogere mate dan tot nu, in staat te stellen, de Vlaamsche Kultuur hoog te houden en kennis en wetenschap in de Vlaamsche landen te verbreiden. (Medegedeeld)

Te Luik DE PATATEN

Onder deze hoofding lezen wij in den Bien Public van vrijdag, die niet eens zegt van waar het nieuws en de opmerkingen zou gekomen zijn — zoodat hij heelemaal verantwoordelijk is:

«Een kilo-en-half patatten per persoon en per week, ziedaar het fabelachtig rantsoen dat op de edelmoedigste wijze toegestaan is aan de bevolking der stad Luik — door de heeren hoogere bestuurders der gemeentelijke voorraadmagazijnen.

Hoe onwaarschijnlijk een dergelijk besluit ook kunne schijnen, toch is het met alle strengheid doorgevoerd sedert eene week en sedert acht dagen dompelen de familiemoeders van hier naar daar zonder te weten voor welken heilige zij zich zouden neerwerpen om een einde te bekomen aan het gebrek van de kostelijke knollen.

De meeste familiemoeders hebben de magazijnen der heele stad plat gelopen. Zij hebben overal zotte prijzen aangeboden, en ondanks hare moeite, haaren goeden wil en haar schoon spreken zijn zij niet ledige handen mogen huiswaarts keeren, waar zij zich mochten zetten na te denken over de wijze waarop zij het patattenrantsoen harer geliefden andermaal met den helft zouden kunnen verminderen!

Thans is de eeroorloze schacheraar er volledig in gelukt eene doode letter te maken van de besluiten die hem een maximumprijs voorschreven voor zijne waar. Van den eenen dag tot den andere had de gewetensloze schacheraar allerhande streken weten uit te vinden om de voorschriften te ontduiken en profijt te trekken uit de benarde toestanden. Hij had een aanzienlijk getal zakken patatten weten te verborgen op de eene of andere geheime plaats, zoodat hij gerust «betere dagen» kon afwachten met toestanden die hem zouden in staat stellen om veel geld te verdienen.

Wat kon het den harteloozen wekeeraarschelen dat zijne medemenschen, zijne «broeders» liepen te klagen en te verbleken van gebrek en armoede, als hij zijne waar aan den man mocht brengen met de winst die hij gedroomd had! Veel geld winnen was zijne allerleienigste betrachting en nu had hij eindelijk toch zijn doel bereikt!

Mijne heeren, gij die gelast zijt met den plicht van te zorgen voor het welzijn van eenieder, in gemoede vragen wij u hoe het mogelijk is dat gij een zoo afschuwelijk wekeeren met de levensmiddelen kunt dulden...

Wij kunnen u verzekeren dat de schuldingen zich schuil houden in uwe onmiddellijke nabijheid. Als gij de oogen open zult gij ze gemakkelijk ontdekken. Gij kent zoo goed als wij den grooten nood waarin de bevolking verkeert... Geef een streng voorbeeld en gij zult de dankbaarheid van eenieder verdienen hebben!

Of als u hoort, dat men het afschuwelijke...

welken moeten zorgen, allen politiek vrienden van den Bien Public zijn, weten wij natuurlijk niet.

Te Antwerpen

STAD ANTWERPEN.

Uittreksel der verordening op het reinhouden der wegen van 9 December 1901, gewijzigd den 15 Nov. 1910 en 20 Maart '11.

Art. 1. — Het is verboden op straten en pleinen, in stegen en achterbuurten vuilnis, aarde, puin, gruis, schillen van appelsien of van andere vruchten, alsook afval van groenten en alle zelfstandigheid, van aard om het verkeer te belemmeren, of nadeelig voor de openbare reinheid, gezondheid of veiligheid te storten, neer te leggen of naar te werpen.

Art. 13. — Bij vriesweder is het verboden op den openbaren weg, de voetpaden niet uitgezonderd, water te gieten onder welk voorwendsel ook.

Art. 14. — Bij ijzel zijn de inwoners verplicht over gansch de breedte van het voetpad langsheen hunne woningen of andere aanpalende panden bij hen in gebruik, zand, asschen, zaagmeel of eenige andere stof te strooien van aard om, zonder de openbare gezondheid te schaden, de veiligheid van het verkeer te verzekeren.

Art. 15. — Bij sneeuw of dooi sulken zij onverwijld de sneeuw en het ijs wegbreken over gansch de breedte van het voetpad. Sneeuw en ijs zullen langsheen het voetpad opgehoopt worden, met vrijlating van riolmondingen en straatkolken.

Art. 16. — Voor openbare gebouwen berust de zorg der onder art. 14 en 15 voorgeschreven maatregelen, op de huisbezoekers of portiers en, voor de onbewoonde huizen of eigendommen, op de eigenaars.

Art. 17. — Voor de huizen waar verscheidene gezinnen wonen, berust deze verplichting op de bewoners van gelijkvloers en, bij voorkeur tusschen deze, op de bewoners aan de straat.

Art. 18. — Overtreding dezer verordening wordt gestraft met politiestrafen. Antwerpen, den 30 November 1915.

TE GENT

Landbouwersbelangen

In de zitting van vrijdag 31 December 1915 in het «Landbouwershuis» te Gent werd over de klachten gesproken.

Het provinciaal Voedingskomiteet heeft de vragen van ridder senator de Ghellinck beantwoord. Op betere verdeling der bestuursvoeders bekomen wij, zooveel mogelijk voldoende. De heer De Caluwe is gelaat met een ontwerp van verdeling. Voortaan zullen hier geen mondelinge klachten meer mogen gedaan worden. Wie misbruiken kent moet ze schriftelijk overhandigen, 't zij aan ons, 't zij aan de Lakenhalles.

WERKLOOZENONDERSTAND. — Tot hiertoe moesten de gemeenten 1/10 bij den werklozenonderstand bijleggen. Dat is afgeschaft. Het Nationaal Komiteet zal alles voldoen, zoodat de werklozen geen centiem verliezen. Nochtans blijven de gemeenten vrij voor den onderstand gemeentewerken te doen uitvoeren.

GRUIS, MAIS, VERDICHTHE MELK en MAÏSBLOEM. — Er zijn beschikbare 270 duizend kilo gruis, aan 25 fr. de 100 kilo, 223 duizend kilo mais, 500 kisten verdichte melk en 750 zakken maïsblom van 50 kilo ieder.

	Gruis kilogr.	Mais kilogr.	Verdichte melk, kisten pakken	Maïsbl. pakken
Aalst	29.700	35.500	49	73
Dendermonde	12.150	14.550	21	31
Eekloo	28.350	33.900	48	72
Gent en voor- steden	27.000	32.300	98	144
Gent-Buiten	44.550	53.300	79	109
Geeraardsb.	18.900	22.600	31	46
Lokeren	12.150	14.450	19	29
Oudenaerde	18.900	22.600	32	49
Ronse	8.100	9.700	13	19
Wetteren	10.800	12.950	18	26
Zele-Hamme	13.500	16.150	23	35
Beernem	12.150	14.550	21	32
Rooselaere) Torhout) Thielt)	33.750	40.350	57	85

HOOGSTPRIJZEN. — Het Provinciaal Komiteet van Oost-Vlaanderen heeft de volgende hoogstprijs vastgesteld voor den verkoop aan de verbruikers.

	Per kilogram:
Maïsblom	fr. 0.80
Verdichte melk per doos	fr. 0.55
Gruis, per 100 kilo	fr. 28.00
Mais	fr. 35.00

SULFAAT AMMONIAK zal binnen kort kunnen geleverd worden. Wanneer de sulfaat wordt afgehaald moet er eene waarborg van 100 of 150 frank worden gestort.

MELKERIJEN. — Een bestuurder eener melkerij klaagt erover dat de opgehooste boter — 400 kilo per week — na vier weken nog niet betaald is. Die betalingen geschieden door tussenkomst van 't gemeentebestuur, en 't is daar dat de klachten moeten gedaan worden.

EEN TOEHORDER. — Er zijn wel besturen die te lammoedig handelen.

M. DE CALUWE. — Dat die menschen gaan klagen naar hunne commandantuur. M. SCHAUVLIEGHE, Kluyssen. — Er zijn menschen waarvoor de 18 frank gestort werd en die nog hun 65 frank pensioen niet ontvingen.

M. DE CALUWE. — LIJNZAAD. — Er zal er komen uit de omstreken van Riga denkkelijk aan 150 frank.

DE MESTSTOFFEN. — Er mogen geen mengelingen meer verkocht worden. Bij iedere verzending zal er moeten verklaard worden wat die meststoffen bevatten, en wie nog valscht zal streng gestraft worden, tot 10.000 mark boet. Alles moet afzonderlijk verkocht worden, wolafval, cru d'ammuniak, molenstof, enz.

Verkoop van Male

De aanvragen voor aankoop van male de nieuwe verdelingen zullen in de Lakenhalles, bureau 3, aangenomen worden op dinsdag 4, woensdag 5 en donderdag 6 Januari van 10 tot 12 ure.

Er wordt nog eens aan het publiek herinnerd dat buiten de aangekondigde uren geene aanvragen zullen aanvaard worden. (Medegedeeld.)

Te Vilvoorden

NOG DE AARDAPPELKWESTIE

Naar wij vernemen heeft onze burgemeester eene kranige houding aangenomen in die zaak.

Zoo zou hij reeds een zeker deel patatten hebben aangeslagen en deze op de markt openbaar hebben verkocht aan den vastgestelden prijs.

Dat is opperbest, maar de hoeveelheid voldoet geenszins aan de behoeften van de bevolking.

Hoeveel zakken patatten zijn er wel niet noodig om de bevolking te spijzen?

Moesten wij voor onze bevolking rekenen aan 2 1/2 kilo per kop en per week en dit gedurende 26 weken, dan komen wij tot een getal van bijna 1100 zakken of 110.000 kilos.

Hier zal men ons van geene overdrijving beschuldigen, wel integendeel.

Kan de heer Burgemeester niet eens elders rond kijken?

Een hoofd van de stad heeft voorzeker meer invloed als de eerste de beste ingezetene. De bevolking zou hem gelukwensen kon hij gelukken in de proviandeering van dit artikel. Hopen wij het beste!

DE TOESTAND VAN DE STAD

Dat deze onder geldelijk oogpunt tel van de tegenwoordige toestanden te lijden heeft hoeft geen betoog. De meeste werken die uitgevoerd worden, blijven onbetaald, want het regent vragen tot uitstel.

Het zal dan ook niemand verwonderen als we zeggen dat de gemeenteraad eene nieuwe leening van 90.000 fr. heeft moeten stemmen om het bestaan weer wat langer te rekken.

Nu dat geeft er niet aan; wij zouden ook nog wel meer stemmen als het meest en als het is om de werkende klas van den honger te vrijwaren.

IN DE PARTIJ

Wij hadden in een onzer vorige briefwisselingen het genoegen vast te stellen dat onze boekrij uitstekend gevolgd werd.

Wij kunnen aan onze talrijke lezers melden dat binnen kort weer een groot deel nieuwe boekwerken binnenkomt.

Bravo, voor het bestuur dat zich zoo dapper inspanst.

Bij dit opvoedend werk mag heden gevoegd worden den nieuwen kunstkring die tijdens den oorlog gesticht werd, wij bedoelen onze Symphonie die met zooveel iver bestuurd wordt door den vriend Verschueren.

Onvermoeibaar is hij twee, drie dagen in de week aan 't werk om van de jonge elementen iets te maken, om, eens de normale tijden teruggekeerd, aan de partij veel diensten te bewijzen.

Bravo! Jef! Bravo jonge juffers en jongelingen!

IN DE WERKHUIZEN

Kameraden deden ons opmerken dat wij zekere werkhuizen vergeten hadden waar men tijdens den oorlog werkte en de arbeiders hun loon niet had vermindert.

Wij noemen dus Bogaert en Buiset.

Bij deze herhalen wij nog eens dat er alle dagen iemand in «Het Volkshuis» zetelt om de klachten en grieven, 't zij gelijk van welken aard, ook op te nemen.

Te Machelen

(bij Vilvoorde)

Men deelt ons mede dat het voor een zeker deel der werklozen daar geenszins aangekomen is.

Indrdaad, aan zekere ondersteunden worden er bons besteld waarmede ze dan brood bij aangeduide bakkers moeten kopen.

Welnu, in den loop der verleden week had er een dezer ongelukkigen zijn brood tusschen getuigen doen nawegen.

Hij bekwaam den volgende uitslag: Op een brood van 2 kilos 110 grammen te kort; op drie brooden van 2 kilos 140 grammen te kort op elk, of op 8 kilos 530 grammen te kort.

En het rantsoen is al te klein!

Waarom laat men te Machelen de werklozen niet vrij te koop waar ze willen? Of moeten die ongelukkigen zich laten besnoeien op hunnen boterham?

Wij rekenen voor zulke gevallen op de krachtige tussenkomst van onzen afgevaardigden.

Te Borgt

(Grimbergen)

Over dit komiteet zijn de klachten veelvuldig; vooral over de uitbetaling wordt fel geklaagd.

De werklozen worden betaald, uitsluitend in bons van 't gemeentemagazijn. Zelfs het tiende van de gemeente wordt in bons voor den winkel uitgekeerd.

Daar, zooals overal, ontbreken altoos een heele boel artikelen die in 't gezin noodig zijn. Hoe moeten de huisvrouwen dan haar plan trekken?

Wij hebben de overtuiging dat zoo die zaak eens klaar uitgelegd werd aan de Regionale afgevaardigden er voorzeker verandering zou komen aan dien toestand.

Te Mechelen

HET VRAAGSTUK DER HUISHUREN

Dit was het onderwerp dat advocaat Van Keskabe in voordracht behandelde.

Voorerst zeggen wij dat in zijne voordracht vele punten, vooral de wettelijke teksten voorkomen, die wij eerstdege in be-

schouwingen nopens dit vraagstuk zullen geven.

Klaar en duidelijk zette spreke dit zoo moeilijke onderwerp uiteen.

Hij is van gevoelen, dat, tot zover de huidige toestanden duren, men zooveel mogelijk moet wezen; er zijn indeed huurders die kunnen betalen maar niet willen; laat ons opricht verklaren dat de toestanden daartoe in de totale onmogelijkheid zijn!

Een punt nochtans moet aller aandacht trekken; de huurceel (bail) kan verbroken worden, van zoodra het huis door de oorglogstoestanden onbewoonbaar is geworden.

Door duizenden handelaars en anderen verkeer in zulk geval dat zij een huis met bail huurden; de huur is doorgaans hoog, gerekend op ligging en klieenteel; menig ringdoener zag zich zijne klieenteel ontvinden door het tot stand komen der amrikaansche winkels; auto-garagen werden gesloten, alsook danszalen; wapenhandel werd verboden, en zoo zijn er meerdere instellingen.

Welnu, zulke inrichtingen kunnen hunnen bail niet verbreken heden, daar de wet het niet toelaat; een handelshuis dat heden niet geschikt is voor het eene, kan dit wel voor andere doeleinden zijn.

Wij zijn dus van meening dat de latere wetgevers bij de oplossing van het huishuurvraagstuk hiervan zullen moeten rekening houden, en in dergelijke gevallen den huurprijs moeten verminderen.

Zelfs begoede menschen, die vóór den oorlog in een burgershuis woonden, gehuurd met bail, en nu b.v. geruineerd zijn, kunnen geene verbrekking van bail bekomen.

En wat zal dan de vraag zijn voor de werkende klasse: weerkerende vluchtelingen, soldaten, invaliden, soldatenvrouwen, enz. zullen die allen den opgehoopten berg van huishuurschuld kunnen betalen?

Hier rijst voor allen een groot vraagteken op, en de uitvoering van wetbepalingen is stoffelijk onmogelijk, als de middelen er toch niet zijn om te betalen.

Verschiedene gedachten worden desaan-gaande reeds vooruit gezet wat er moet gedaan worden na den oorlog.

Eene sociale wet zal de toestanden moeten regelen, en iedereen zal in verhouding moeten bijstaan worden.

Spreker wijdt dan verder uit over de bestaande comiteeten van huishuurschulden, waaraan hij verdere uitbreiding zou willen zien geven. Hij roept er vooral de aandacht op der huurders, dat, als ze overeenkomen een deel huishuur te betalen, en geene overeenkomst desaan-gaande wordt bepaald, al de overige deelen van de huur door den eigenaar eischbaar blijven na den oorlog.

Wij danken den heer Van Keskabe lange, dezen weg oprecht voor zijn behandeld onderwerp. Sommige menschen hadden gaarne meer gehoord, maar spreker behandelde goed het bestaande, en al wat hij dan meer aanraakte waren maar alleen gedachten, wenken en vingervrijheid... voor later.

Te Willebroeck PARTIJBEWEGING

Talrijk waren de kameraden opgekomen naar de vergadering op 25 December. De groote zaal van het Volkshuis was meer dan half vol. Bravo, vrienden!

De voorzitter, C. Broeckmeyer, na eene gepaste openingsrede, verleende het woord aan gez. E. Brandt.

Deze bracht in klare bewoordingen verslag uit over de vroeger gehouden bestuur-zitting. Hij waarschuwde de gezellen over het gevaar van den heerschenenden toestand, en riep, met het cog op den groei der groepen, de aandacht der vergadering op de valsche geruchten door onze vijanden in omloop gebracht.

Deze korte toespraak maakte den besten indruk op al de aanwezigen.

Daarna voerde de partijsecretar, Aug. Van Landeghem, het woord.

In korte, maar juiste trekken, schetste hij den ongelukkigen tijd dien wij beleven, en de onbeschrijflijke ellende die door de werkende klas zoo onverdiend geleden wrdt.

Na eenige uitleggingen over de werking der comiteeten, hier en elders, besloot hij zijne strijdjustige rede met een beroep op het onwankelbaar vertrouwen der leden in onze organisatie.

«Geen onderling krakeel, besloot hij, naar buiten dient er gewerkt, dan is onze grootwording verzekerd, dan is de toekomst aan ons.»

Heel de vergadering besamde deze toespraak door luide toeluchtingen.

De voorzitter sloot deze gelukte samenkomst, de leden dankend voor hun talrijk opkomen.

Te Wetteren

IN DE TEXTIELNIJVERHEID

Bij de firma Beernaerts

In deze fabriek werkt men nog 24 en 16 uren per week. Wij hebben er vroeger in een paar artikelen op gewezen aan welke ellendige voorwaarden deze arbeiders werkten.

Alleen op de Wereld

VAN
Hector MALOT

Vertaald door GERARD KELLER

— Verroer u niet, zeide hij; morgenochtend negen uren zullen wij op deze zelfde plek komen. Tracht dan alleen te zijn en ga nu heen.

Zij aarzelde.

— Ga heen, bid ik u, en stort mij niet in het ongeluk.

Tegelijkertijd verdwenen wij achter den muur en bereikten wij, zoo hard mogelijk loopende, de wijngaarden, die ons geheel verborgen. Daar konden wij, na aan onze blijdschap den vollen teugel te hebben gegeven, rustig met elkander praten.

— Ge begrijpt, zeide Mattia, dat ik niet van plan ben tot morgen te wachten om met mevrouw Milligan te spreken. In dien tijd zou James Milligan Arthur om het leven kunnen brengen. Ik ga dadelijk mevrouw Milligan opzoeken. Daar mijnheer Milligan mij niet kent, behoeft ik niet bang te zijn dat hij aan u en aan de familie Driscoll zal denken. Mevrouw Milligan kan beslissen wat er gedaan moet worden.

Blijkbaar was hetgeen Mattia voorstelde zeer verstandig. Ik liet hem dus gaan

loonen ontvangen. Toch zijn wij overtuigd dat het daar ellendiger is. M. Beernaerts betaalt 25 per honderd minder dan de Gentsche middelbare tarief; M. Hije-Pipyn betaalt er 37 p. h. minder. Dus moet het daar slechter zijn.

Naar boomen moeten de werklieden niet wachten, maar hier is het naar inslag (spoelen); er zijn er die op 4 getouwen werken en die met twee en somtijds drie getouwen stil liggen.

Bij deze twee patroons is er aan de werklieden nog geen enkelen centiem vergoeding gegeven, of geene tegemoetkoming hoe klein ook.

Niemand kan begrijpen hoe het mogelijk is dat deze werklieden met dergelijke loonen het leven kunnen houden.

Zou het «Volken» weder aan die werklieden niet verwijten dat zij moe zijn van werken, of dat wij te veel aan politiek doen?

G. D. K.

Filatures et Tissages Réunis

BERICHT

Beginnen van 3 Januari is de koop van de obligatiën van «Filatures et Tissages Réunis» uitkeerbare tegen 10.80 frank.

Te Gent in de Belgische Bank van den Arbeid, Brabantstraat n. 25.

Te Brussel in de Crédit Anversois, Kunstlaan, n. 30.

Het Bestuur.

Werkersbeweging

Aansluiting der Gentsche Bakkers bij de Voedings-centrale

Wij zijn zoo gelukkig onze partijgenooten een verhoogd nieuws te kunnen melden: namelijk de aansluiting der Gentsche Bakkersvereniging bij de Voedingscentrale.

Het doet ons oprecht genoegen te kunnen vaststellen dat de behoefte aan eenheid, de jarenlange oneenigheid heeft verdronken. Daarin zullen alle arbeiders van gelijk welke nijverheid zich ook verheugen.

Hunne vereniging of versmelting tot ééne organisatie kan anders niet dan ten goede komen aan het gansche Voedingsbedrijf, zoowel bakkers, pasteibakkers, chocoladebewerks, brouwers enz. De macht der arbeiders wordt er door vergroot.

Gansche de strijd dien de arbeidersklasse te voeren heeft drijt ons onweersaanbaar naar de grootst mogelijke eenheid; ondanks alles wordt ons die eenheid van actie opgedrongen.

Het is hetgeen de kameraden-bakkers moeten inzien hebben. Zij zijn tot het besef moeten komen, dat de verscherping van de tegenstelling tusschen patroon en arbeider den strijd tusschen beide in kracht heeft doen toenemen.

Het komt er nu op aan diegenen onder de kameraden-bakkers welke nog niet zoozeer die noodzakelijkheid der eenheid voelden te bewijzen, dat de vergroting of de versmelting van beide organisatie's — ten goede zal komen aan het gansche bedrijf der Voedingsnijverheid.

Daarom vragen wij aan die kameraden hun volle vertrouwen te stellen in de nieuwe organisatie. Wij zullen hun bewijzen dat wij het vertrouwen waardig zijn. Wij hebben nu voor plicht eene werkzame propaganda op touw te zetten tot het winnen van nieuwe leden, dus voor het vergroten der nieuwe organisatie. Daartoe vragen wij de medehulp van ieder lid die zijne vakvereeniging lief heeft. Wij vragen de hulp van ieder werkmans uit de voedingsnijverheid, die zich bewust is dat hij betere loonen en betere werkvoorwaarden kan bekomen door het vergroten van zijne organisatie, door zijne vakvereeniging te doen stijgen in macht. In ieder werkhuis moeten wij zien binnen te dringen.

Een zeer groot veld van werkzaamheid

en maakte met hem de afspraak, dat wij elkander zouden vinden in een kastanjehoschje op eenigen afstand.

Zeer langen tijd wachtte ik, uitgestrekt op het mos, de terugkomst van Mattia. Eindelijk zag ik hem aankomen, vergezeld van mevrouw Milligan.

Ik snelde hen tegemoet en greep de hand, die zij mij toestak en kuste die, maar zij sloot mij in hare armen en kuste mij teeder op mijn voorhoofd.

Dat was de tweede maal, dat zij mij kuste, maar het kwam mij voor, dat zij de eerste maal mij niet zoo hartelijk in hare armen had gedrukt.

— Arin, lief kind! zeide zij.

En niet zachte vingers streek zij mijn haar op zijde om mij in het gelaat te zien.

— Ja... ja... prevelde zij.

Die woorden antwoorden zeker op een vraag, die zij in haar gemoed gedaan had, maar in mijne ontroering was ik buiten staat, die gedachte te gissen. Ik voelde slechts de teederheid van den blik, dien zij op mij rusten liet.

— Kind! zeide zij, uw makker heeft mij zeer gewichtige dingen verteld. Wilt gij me nu ook eens alles mededeelen wat met uw komst bij de familie Driscoll en met het bezoek van den heer James Milligan in verband staat?

Ik verhaalde haar alles en mevrouw Milligan viel mij slechts in de rede, om eenige bijzonderheden omtrent enkele punten te vragen; nooit had men met zovle aandacht naar mij geluisterd; hare oogen verlieten de mijne niet.

Toen ik uitgesproken had, bleef zij geruimen tijd zwijgen. Eindelijk sprak zij:

— Dit alles is van zeer gewicht voor

ligt voor ons open, nog vele nieuwe leden moeten er gewonnen worden.

Met energie en vastberadenheid zullen wij er onze krachten aan besteden, de kiemen van organisatie doen rijpen in de geesten der nog niet georganiseerde bakkers, pasteibakkers, chocoladebewerks, brouwers, enz.

Daarom doen wij nu terzelfdertijd een oproep tot bovengenoemde werklieden die nog niet verenigd zijn, zich aan te sluiten bij onze organisatie. Het is in hun eigen belang dat wij werken.

Met volle vertrouwen in de toekomst zetten wij ons dus aan het werk, met het vaste bewustzijn goede uitslagen te zullen bekomen.

Na het einde van den oorlog zijn wij dan gesterkt om den kamp tegen het monster: den nachtarbeid te kunnen aanvangen, te kunnen strijden tegen de neg menigvuldige kwalen die in het Voedingsbedrijf bestaan.

Voor de Gemeende Weerstandskas
Afdeling Voedingscentrale
P. FASSIN

GENT

Voordrachten
in VOORUIT, te Gent

Op Dinsdag 4 Januari heeft er GEEN voordracht plaats in Ons Huis.

Op Donderdag 6 Januari spreekt de heer GEORGES CARDON

over: «Boefje» van Brussel

iets over de opvoeding der armsten.

Herinneren we ons publiek de prachtige voordracht die de heer G. Cardon vóór een paar maanden hield over de «Bijen» van Maeterlinck. De voordracht van donderdag zal even belangwekkend zijn voor onze arbeiders als de eerste. We rekenen op eene volle zaal.

De Vakuiteenzettingen
in 't Feestpaleis «Vooruit»

Dinsdag 4 Januari, voor de Bouwnijverheid: JOS. CANTRE, onderwerp: De Stylen.

Woensdag 5 Januari, voor de Metaalnijverheid: DESIRE VAN DEN BOSCHHE, onderwerp: De Dieselmotor.

Donderdag 6 Januari, voor den Transport, ACHIEL ROGGE, onderwerp: De Stoomketel.

Vrijdag 7 Januari, voor de Houtnijverheid, JACOB SCHEIRE, onderwerp: De Houtsoorten.

De uiteenzettingen hebben als gewoonlijk plaats om 3 1/2 uren tot 5 uren. Zij worden meer en meer bezocht en worden belangrijker.

Stadsnieuws

— NIET VERWARREN. — Voor de zaak der valsche broodbons, waarvoor Maurice De Smet, bakker, Hoogstraat, 69, is aangehouden, verzoekt men ons te melden dat men niet mag verwarren met bakker Jules Merlyn-De Smet, wonende Hoogstraat 61.

STAD GENT
Paardenmest is te koop bij den Reinigingsdienst. Zich te wenden vóór 12 Januari 1916, aan het stort der Patijntjesstraat te Gent.

— STAD GENT. — Leening van 10 miljoen (1902). — Het College van Burgemeester en Schepenen brengt ter algemeene kan-

nis dat het op maandag 10 Januari 1916, te 10 1/2 uur 's morgens zal overgaan in de Groote Voorzaal ten Stadhuis, tot de 14e uitloting der obligatiën voor de gedeeltelijke aflossing der gemeentelening van 10 miljoen (1902).

— STAD GENT. — Leening van 70 miljoen (1899). — Het College van Burgemeester en Schepenen brengt ter algemeene kennis dat het maandag 10 Januari aanstaande, te 11 uur 's morgens openbaarlijk zal overgaan, in de Groote Voorzaal ten Stadhuis, tot de 95e uitloting der obligatiën voor de gedeeltelijke aflossing der gemeentelening van 70 miljoen (1899).

— WERKBEURS. Hoogpoort 29. — Worden gevraagd op 31 December 1915: Mannen: Paswerker; IJzerdraaier voor fabriek; schrijnwerkers; dagbladverkopers; zagenijder en zager; bloemisten.

Halve gasten: Spekslechter, suikerbakker; haarkapper; posticheur.

Leerlingen: Haarkapper.

— BRIEFVENUS

S. Deloze. — Nieuwjaarwens kwam te laat. Verschijnt in Vooruit.

Voor de krijgsvangenen zou niet toegelaten worden door de censuur.

De Clereq, Geeraardsbergen. — Nieuwjaarwens eerst nu ontvangen. Verschijnt weldra. Zondagsblad.

D. M. — Gedicht ongeschikt tot opname.

SAVENTHEM. — C. V. B. G. — Wend u tot gezet Van Hemele, onze correspondent. Redactie.

— MEDEDEELINGEN

ALGEMEEN KUNSTVERBOND VOOR BEIDE VLAANDEREN. — Uitslag der wettelijke Tombola: n. 136 wint Boschwachtershut (Alb. Dutry); n. 1068 wint Popjespelen (Aug. Boute); n. 1465 wint Studiekop (L. Sarteel); n. 2143 wint Verdoemenis van Faust (Cl. De Porre); n. 2567 wint Droom en Werkelijkheid (D. Ingels); n. 2890 wint Zomer (Fr. Pycke).

De prijzen mogen afgehaald worden alle werkdagen van 5 tot 6 uur, Pouillemarkt, 7.

De leden van het Algemeen Kunstverbond en ook zij die hunne aanvraag deden om lid te worden, worden dringend verzocht de vergadering bij te wonen in het lokaal «De Pluim» Zaterdag, 8 Januari 1916 te 8 1/2 uur. Dagorde: Collectieve deelneming aan de tentoonstelling van Kunstkleinoodien.

(Medegedeeld)

Partijberichten

Soc. Wetenschappelijke Studiekring

Maandag vergaderden de leden van den Wetenschappelijke Soc. Studiekring weer om 7 1/2 ure 's avonds in de Boekery «Ons Huis».

Burgerstand van Gent

OVERLIJDENS 30 December 1915. — Adolphe Deplat, z. b., 30 j., echt. van Sterck, IJskelderstraat, 12. — Jeanne Heyndrickx, z. b., 66 j., Salvatorstraat, 106. — Leonard van den Broeck, boodschapper, 52 j., Nettestraat, 170. — Emma Meulebroeck, z. b., 40 j., echt. van Deswermers, Maltebrugge. — Maurice De Bruyne, fab., 16 j., Londenstraat, 74. — Albert De Dapper, 8 m., Meerschstraat, 89.

OVERLIJDENS van 31 December 1915. — Emma De Cortie, z. b., 63 j., echtg. van Dialecten, Tarwestraat. — Lodica Duij, z. b., 21 j., Korte Kruisstraat, 62. — Yvonne Denys, 6 j., St. Denislaan, 136. — Julien Van Roosebeke, 5 j., Sluizenplaats, 11. — Pieter Uytendebroeks, pasteib., 67 j., Korte Dagsbeeg, 5.

wij voor ons middagmaal verlangden.

— Hebt ge taart? vroeg Mattia.

— Pruimen-taart, aardbeien-taart, aardbessen-taart.

— Nu geef ons dan maar van die taarten.

— En wat dan eerst? welk vleesch, welke groenten?

Bij al wat de knecht zeide, zeide Mattia groote oogen op, maar hij werd volstrekt niet verlegen.

— Ik geloof, zeide Mattia, dat wij hier beter zullen eten dan bij de familie Driscoll.

Den anderen morgen kwam mevrouw Milligan; zij bracht een kleermaker en eene inwendigster mede, die ons de maat namen voor kleeren en ondergoed.

Zij vertelde ons dat Lize nog altijd voorigine met zich in het spreken te oefenen en dat de dokter verklaard had, dat zij thans genezen was. Nadat zij een uur bij ons was geweest, ging zij heen en kuste mij weder en gaf Mattia de hand.

Zij kwam vier dagen achtereen en elken dag was zij liever en teederder voor mij.

Den vijftien dag kwam de kamenier, die ik op De Zwam had gezien, in hare plaats. Zij zeide ons dat mevrouw Milligan ons op hare villa wachtte, en dat buiten een rijtuig stond. Het was een open caleche, waarin Mattia plaats nam zonder eenige verwondering te doen blijken en op eene wijze of hij er altijd in gereed had. Ook Capi lezde zich zonder aarzelen op een kussen neer.

De rit was niet ver; hij duurde al te kort, want het was voor mij of ik droomde: mijn hoofd was vol van allerlei dwaze gedachten. Men liet ons in eene zaal.

Cinema Vooruit

Ingang St-Pietersnieuwstraat
(Poort nopens den café)

Programma voor de vertooningen van zondag 3, maandag 4, dinsdag 5, woensdag 6 tot en met vrijdag 7 Januari.

1. De Hevelingen van het huis, leerzaam.

2. Zeebad, komedie.

3. De Visschers van Comarans, leerzaam.

4. 5. 6. 7.

De Panzerou, in vier deelen

(Nordisk film)

De graaf de Croisset, onlangs met de beroemde danseres Odette Brant gehuwd, verzoekt haar den theater te verlaten. Zij stemt toe, niettegenstaande dit haar uiterst moeilijk zal zijn. Zij kan zich niet verduiken dat dit eenzaam leven haar verveelt, en zij droomt van haar vroegere triomf dagen, wanneer plotseling een oude vriendin haar komt bezoeken en Odette voorstelt een bezoek te brengen aan haar vroeger theater.

De gravin de Croisset wordt niet groote vreugde door haar oude vriendinnen en door den bestuurder, M. Delange, ontvangen.

Terug in haar kamer, kan ze niet nalaten hare oude kostumen uit de kas te halen en ze voor haar spiegel aan te passen. Juist op dit oogenblik komt haar echtgenoot binnen. Hij maakt zich kwaad en beveelt haar deze grillen te staken. Odette ontkeert zich en zweert haar belofte te houden.

Leuze dagen later wordt de eerste danseres die haar opvolgde ziek. De bestuurder van den theater is wanhopig, want zonder haar kan de vertooning niet gegeven worden. Wat doet? Hij heeft een gedachte, en telefooneert aan Odette, haar eene samenspraak vragende. Hij tracht haar te overhalen voor éénmaal de rol te vervullen, zij wel getrouwe volgde hare belofte, maar M. Delange zegt haar: «Niemand zal het weten dat gij gespeeld hebt». Hare neiging is te groot, zij kan geen tegenstand meer bieden en stemt toe. Onder voorwendsel eene zieke tante te bezoeken verlaat zij het huis.

De graaf die zich thuis verveelt, komt ook met een vriend naar den schouwburg. Hij herkent zijne vrouw en krijgt een valsche gedachte als hij haar bij 't uitgaan in gezelschap van M. Delange ziet.

's Anderdags schrijft hij den volgende brief aan Odette: «Ik vertrek en keer nooit meer weer, maar eerst zal ik M. Delange een voorbedelike les geven».

Hij brengt een bezoek aan M. Delange, ten einde hem tot een duel uit te dagen. De eerste toevlucht van Odette is bij M. Delange. Deze verzekert haar dat hij hoegenaamd geene goesting heeft om zijn leven te wagen, en aanzien zij de keus der wapens heeft, hij wel een middel zal vinden, Gerustgesteld, keert Odette huiswaarts, om den uitslag der zaak af te wachten.

M. Delange vraagt raad aan zijn oom, de geneesheer Michot, aan wie hij twee pillen vraagt om een man gedurende een uur te doen slapen, en een derde die dadelijk de werking der eerste vernietigt. Deze zal voor M. Delange dienen.

De strijders ontmoeten zich en M. Michot, getuige van M. Delange, spreekt als volgt: «Mijn neef, die beleedigd is, stelt deze pillen voor als wapen. Een dezer pillen werkt aanstands de dood».

Graaf de Crisset aanvaardt het voorstel en de twee vechters nemen elk eene pil. Maar M. Delange haast zich de bederfverende pil in te nemen die hij verdoken hield. De graaf valt neer, schijn dood, en wordt naar zijne woning gebracht, waar zijn echtgenoot hem wanhopig ontvangt. Maar zij is gerustgesteld, als men haar den list bekend maakt dien men gebruikt heeft.

Als de graaf wakker wordt, ontvangt hij een brief van M. Delange: «Gij hebt slecht geoordeeld, mijne echtgenoot, die de uwe vergezeld heeft, kan zulks getuigen».

Na dezen brief gelezen te hebben, die hem allen trief ontnemt, wacht hij niet lang aan Odette vergiffenis te schenken om haar belofte te hebben gebroken.

8. De Toeyeraz, Cow-boy-film.

waar zich mevrouw Milligan bevond en Arthur, alsmede Lize.

Arthur strekte Lize armen naar mij uit; ik snelde naar hem toe om hem aan mijne borst te drukken; ik omhelsde ook Lize, maar mevrouw Milligan omhelsde mij.

— Eindelijk is het oogenblik gekomen dat gij de plaats moogt innemen, die u toekomt.

En toen ik haar aanzag om haar eene verklaring van die woorden te vragen, opende zij eene deur en ik zag vrouw Barberin binnenkomen, die kinderklereen droeg: een manteltje, een kanten mutsje en gebreide kousjes. Zij had ternauwernood den tijd om die kleeren op lafel te leggen, toen ik haar reeds in mijn armen had gesloten, en ik hoorde den naam van James Milligan; dit deed mij van schrik verstoven.

— Gij hebt niets te vrezen; integendeel, kom hier en leg uwe hand in de mijne.

Op dat oogenblik ging de deur open en verscheen de heer Milligan, glimlachend. Toen hij mij zag verdween die glimlach, om plaats te maken voor een grijs.

Mevrouw Milligan liet hem den tijd niet om te spreken.

— Ik heb u doen roepen, sprak zij, terwijl hare stem licht beefde, om u mijn oudsten zoon voor te stellen, dien ik het geluk heb gehad eindelijk te ontdekken — hier is hij. Maar gij kent hem reeds; gij hebt hem bezocht bij den man, die hem gestolen heeft, om naar zijn gezondheid een onderzoek te doen.

(Wordt voortgezet.)

9. Het Floers, Amerikaansch drama.

10. In eene diergaarde, leerzaam.

11. Zijn Droom.

Maandag 3, Donderdag 6 Januari

GROOTE VERTOONING IN DE BOVENZAAL

De vertooningen in de GROOTE ZAAL beginnen om 7 ure stipt.

De vertooningen in de BENEDENZAAL beginnen om 6 1/2 ure stipt.

Voor de GROOTE ZAAL alle dagen, des morgens van 11 tot 2 ure, 's namiddags van 6 tot 9 ure, kaarten op voorhand te bekomen in het Feestlokaal, St-Pietersnieuwstr.

Eerste en Vermakelijkheden

NEDERLANDSCH TOONEEL.

Donderdag 6 Januari, om 8 ure: De Dief, toneelspeel in drie bedrijven van Henry Bernstein.

Zondag 9 Januari, om 7 ure: derde opvoering van: Alleen op de Wereld.

AANKOMST van 50.000 kilos beste bruine zeep

van 1,25 fr. den kilo, per vaten van 25 kilos, Lammestraat, nevens den ingang van den Cirkus. (318)

DEETIGE JONGE DAME, alleen Fransch, sprekend, zoekt betrekking in eene familie of handel. Schrijven bureel van het blad: A. F. R. 314

STAATSBEDIENDE wenscht ontvangsten voor geneesheeren of ander vertrouwelijk werk te doen — letters J. C. A. (304)

MEN VERLANGT te koop Violoncello 3/4. — Adres ten burele van het blad.

Verkoop alleenlijk per 500 kilos

KAAS-KOFFIE-CHOCOLADE

LEON SEGART

Vaartstraat, Gent (Dok)

VERDOOVING Diploma van 1^e klas in Frankrijk en in België. — Gewoon Assistent-Arts. — Nieuwe methode gewaarborgd vrij van alle gevaar. Malles prijs 14, MARTELAARSPLAATS, 14, Noordstade, BRUSSEL (91)
